

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 416/2020

Dnro ESAVI/23328/2020

25.11.2020

ASIA

Orgaanista aineista sisältävän jätteen sijoittaminen Kujalan jätekeskuksen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle ja toiminnan aloittamislupa, Lahti

HAKIJA

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
Sapelikatu 7
15160 LAHTI

Y-tunnus: 0937458-6

TOIMINTA

Hakemus koskee Kujalan jätekeskuksen toimintaa osoitteessa Sapelikatu 7, Lahti.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 25.8.2020.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus perustuu valtioneuvoston asetukseen kaatopaikoista (331/2013). Asetuksen 35 §:n mukaan lupaviranomainen voi myöntää poikkeuksen rajoituksesta, joka koskee orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamista kaatopaikoille.

Toiminnan luvanvaraisuus

Kujalan jätekeskus on direktiivilaitos ja se on luvanvarainen ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohtien 13 d), 13 e), 13 f), 13 g) ja 13 h) sekä taulukon 2 kohdan 13 f) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Kujalan jätekeskus sijoittuu Lahden kaupungin kiinteistöille 398-19-9908-2 ja 398-19-9-1.

Kaavoitus

Jätekeskuksen toiminnot sijoittuvat 12.8.2004 lainvoimaiseksi tulleessa asemakaavassa (kaavatunnus 398A-2131a) jätteidenkäsittelyn korttelialueelle (EJ-3) ja jätteen käsittelyalueelle (EJ-2).

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Kujalan jätekeskuksella on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.11.2016 myöntämä ympäristölupa Nro 279/2016/1 (Dnro ESAVI/172/04.08/2012). Päätöksellä hyväksyttiin myös jätekeskuksen jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.

Lupaa Nro 279/2016/1 on selvennetty Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristönsuojelulain 92 §:n mukaisella lausumalla 15.3.2017 (Dnro ESAVI/2340/2017) ja 5.8.2020 (Dnro ESAVI/21306/2020).

Muut päätökset ja sopimukset

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) 7.6.2017 päivätty lausunto Kujalan jätekeskuksen vesientarkkailuohjelman hyväksymisestä (HAMELY/2081/2015).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 13.9.2019 ympäristölupapäätöksen Nro 356/2019/1, joka koskee kaatopaikka-asetuksen mukaista poikkeusta sijoittaa biohajoavia ja muita orgaanista ainesta sisältäviä jätteitä kaatopaikalle 31.12.2020 saakka (ESAVI/15375/2019).

Hämeen ympäristökeskus on antanut Kujalan jätekeskukselle 8.7.2005 ympäristöluvan nro YLO/lup/125/05 (HAM-2004-Y-118-111 ja 0395Y0682-111).

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus jätekeskuksen toiminnasta

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy (myöhemmin "PHJ" tai "yhtiö") on 10 kunnan (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila ja Sysmä) omistama osakeyhtiö. Yhtiön ylläpitämän Kujalan jätekeskuksen toiminta sijoittuu Lahden kaupungin omistamille kiinteistöille, joiden haltija PHJ on. Yhtiön toimialueella on noin 200 000 asukasta. PHJ hoitaa omistajakuntiensa puolesta lakisäätteistä yhdyskuntajätehuollon palvelutehtävää kuljetuksia lukuun ottamatta. PHJ:n alueella on käytössä pääosin kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätekeskuksen toiminta-alueella on käytössä syntypistelajitteluun perustuva lajittelujärjestelmä, jota kehitetään jatkuvasti tavoitteena, että loppusijoitukseen menisi mahdollisimman vähän hyödynnettäviä jätteitä.

Kujalan jätekeskuksen alueella on harjoitettu kaatopaikkatoimintaa vuodesta 1952 lähtien, jolloin sinne sijoitettiin Lahden kaupungissa syntyvää jätettä. Vuodesta 1994 lähtien kaatopaikkaa on hallinnoinut Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy, minkä jälkeen alueesta ryhdyttiin kehittämään seudullista jätekeskusta. Jätekeskuksen laajuus on nykyisin noin 71 hehtaaria. Tästä suljetun kaatopaikan pinta-ala on 28 hehtaaria ja käytössä olevan tavanomaisen jätteen kaatopaikan pinta-ala 5,0 hehtaaria.

Jätekeskuksessa vastaanotetaan ja välivarastoidaan erilliskerättyjä jätteitä, kuten biojätettä, risuja, haravointijätettä, energijätettä, lasia, metallia, puuta, betonia, sekalaista rakennusjätettä, sekalaista yhdyskuntajätettä, teollisuusjätteitä, nestemäisiä jätteitä, pilaantuneita ja puhtaita maita sekä vaarallista jätettä. Valtaosa jätteistä toimitetaan hyötykäyttöön mahdollisen lajittelun ja/tai käsittelyn jälkeen. Hyötykäyttöön soveltumattomat jätteet

loppusijoitetaan jätekeskuksen kaatopaikalle tai toimitetaan muille luvanvaraisille toimijoille käsiteltäväksi.

Jätekeskuksen nykyinen toiminta keskittyy alueen itäpäätyyn. Tälle alueelle sijoittuvat yhtiön toimitilat, jätteiden vastaanottotilat sekä kenttätilat hyötyjätteen esikäsittelylle ja varastoinnille. Alueella on myös voimakkaasti pilaantuneiden maiden ja pohjakuonan käsittely- ja varastointialue, neste-mäisten jätteiden käsittelylaitos OILI, seka-, rakennus- ja purkujätteen siirtokuormausasemana toimiva lajitteluterminaali LATE sekä energia- ja puujätteen murskauslaitos MURRE.

Toiminta, jolle haetaan lupaa

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy hakee poikkeusta saada olla soveltamatta kaatopaikka-asetuksen 331/2013 28 §:n mukaista rajoitusta tavanomaisen jätteen kaatopaikalle loppusijoitettavan jätteen orgaanisen aineksen pitoisuudesta (TOC) hakemuksessa mainittujen jätteiden osalta, koska ko. jätteiden käsittelylle ei vielä ole korvaavaa käsittelymenetelmää tai -kapasiteettia tarjolla riittävästi. Lupaa haetaan taulukossa 1 mainituille jätteille, joille ei hakemuksen mukaan ole olemassa materiaalihyötykäyttöä, eikä jätteitä voida hyödyntää energiana, jolloin ainoa käsittelymenetelmä on loppusijoitus. Poikkeuslupaa haetaan ajalle 1.1.2021–31.12.2025. Lupaa haetaan viideksi vuodeksi, koska uusien käsittelymenetelmien löytyminen pikaisesti on hakemuksen mukaan epätodennäköistä.

Tarkemmat tiedot hakemuksessa esitetyistä jätteiden syntytyavoista, ominaisuuksista, esikäsittelystä sekä perustelut sijoittamiseksi kaatopaikalle esitetään seuraavissa luvuissa. Jätteet eivät hakemuksen mukaan aiheuta muutoksia normaaleissa kaatopaikkaolosuhteissa. Osin samoja jätteitä on loppusijoitettu kaatopaikalle asiaa koskevien aiempien poikkeuslupien nojalla vuosina 2016–2020.

Hakemuksen mukaan PHJ selvittää aktiivisesti jätteiden hyötykäyttömahdollisuuksia ja tehdyt selvitykset raportoidaan vuosiraportoinnin yhteydessä. PHJ noudattaa toiminnassaan jätelain mukaista etusijajärjestystä ja loppusijoittaminen on viimeinen käsittelyvaihtoehto. Loppusijoitukseen menee vain jätteitä, joille ei ole mitään muuta käsittelymenetelmää. Mikäli jollekin jätteelle löytyy hyötykäyttökohde poikkeusluvan voimassaolon aikana, jätettä ei enää hyväksytä loppusijoitukseen.

Taulukko 1. Jätteet, joiden kaatopaikkasijoittamiselle haetaan poikkeuslupaa 1.1.2021 alkaen.

Jätelaji	Tunnus- numero	Poikkeuslu- valla sijoi- tettu t/vuosi	Haettava määrä t/vuosi	Luvan hake- misen pe- ruste
SEKAJÄTTEET		165	200	
Sekajäte	200301			terminen ominaisuus
Sekajäte PHJ:n jäteasemilta	200301			terminen ominaisuus
Sekajäte PHJ:n omista toiminnoista	191212			terminen ominaisuus
TEOLLISUUSJÄTTEET		1 052	1 500	
Lujitemuovijätteet ja lasikuitu	070299 101103 170904 191212 200301			fysikaalinen ja terminen ominaisuus
Maalijätteet	080112 080201 080299			fysikaalinen ominaisuus
Liimat, tiivistysmassat, hartsit ja kalkit	080410			terminen ominaisuus
PVC-muovi	120105 170904 191212 200301			kemiallinen ominaisuus
MAAT JA REJEKTIT		975	3 650	
Rejektit	191212			terminen ominaisuus
LATE-lajittelulaitoksen rejeckt	191212 191209			terminen ominaisuus
Mädätys- ja kompostointilaitoksen seulaylite	190502			terminen ominaisuus
Seulaylite ja -alite pilaantuneiden tai jätettä sisältävien maa-ainesten seulonnasta	191212 191209			terminen ominaisuus
ERITYISJÄTTEET		8	50	
Luteiset huonekalut	200301			fysikaalinen ominaisuus
Viemäreiden putkirikoista syntyvät jätteet	200306			terminen ominaisuus

Jätelaji	Tunnus-numero	Poikkeusluvalla sijoitettu t/vuosi	Haettava määrä t/vuosi	Luvan hakemisen peruste
RAKENNUSJÄTTEET		40	400	
Rakennusjäte	170604 170904 200301			terminen ominaisuus
Urheilukentän pohjat	170904 200301			fysikaalinen ja terminen ominaisuus
Tekonurmet	170904 200301			fysikaalinen ja terminen ominaisuus
Suuret kumikappaleet	170904 191204 200301			fysikaalinen ja terminen ominaisuus
Esikäsitelty palojäte	170904 191212 200301			terminen ominaisuus
YHTEENSÄ		2 240	5 800	

Poikkeusluvan Nro 138/2018/1 (Dnro ESAVI/8537/2018) mukaan PHJ:lla oli lupa sijoittaa orgaanista ainesta sisältävää jätettä kaatopaikalle yhteensä 5 160 tonnia ajalla 1.7.2018–15.9.2019. Lupajakson aikana kaatopaikalle sijoitettiin kaikkiaan yhteensä 14 729 tonnia jätettä, josta poikkeusluvalla 1 022 tonnia. Poikkeusluvalla sijoitetuista jätteistä määrältään selvästi suurimman osuuden muodostivat lajittelulaitoksen (LATE) rejektit, joiden loppusijoitettu määrä oli 818 tonnia. Seuraavaksi suurimman määrän muodosti sekajäte, jonka loppusijoitettu määrä oli 80 tonnia.

Viimeisimmän eli järjestyksessään viidennen poikkeusluvan mukaiselta jaksolta 16.9.2019–31.12.2020 ei ole vielä tehty raporttia, koska jakso ei ole päättynyt.

Sekajätteet (20 03 01 ja 19 12 12)

Hakemuksen mukaan kaatopaikalle loppusijoitettava sekajäte on toimialueen yrityksistä tai asumisesta syntyvää jätettä, joka sisältää esim. PVC-muovista (pressut) tai lasikuidusta (vanhat jäteastiat) valmistettuja materiaaleja ja muita sellaisia jätteitä, jotka eivät kelpaa laitospäästelyyn, polttoon tai hyödyntämiseen, eikä niille ole osoiteta muuta käsittelymenetelmää kuin kaatopaikkasijoitus. PVC-muovin polttamista rajoittaa sen korkea klooripitoisuus.

PHJ:n jäteasemilla on lavat ”palamattomalle sekajätteelle” (20 03 01), johon lajitellaan PVC-muovista valmistetut materiaalit, eristevillat, klinkkerit, laastit, peililasit ym. palamattomat materiaalit, joita ei voida hyödyntää materiaalina eikä käsitellä lajittelulaitoksessa eikä toimittaa polttoon. Ainoa soveltuva käsittelytapa on toistaiseksi kaatopaikkasijoitus.

PHJ:n laitoksilta (energia- ja puujätteen murskauslaitos MURRE:lta ja nestemäisten jätteiden käsittelylaitos OILI:lta) kaatopaikalle siirrettävät sekajätteet (19 12 12) ovat lähinnä PVC-muovista valmistettuja materiaaleja, lasikuitua, eristevillaa, köysivyyhtejä, viiraa tai nestemäisten jätteiden käsittelylaitoksessa käytettäviä suuria geotuubisäkkejä, joita ei voida käsitellä lajittelulaitoksessa, eikä toimittaa polttoon. Ainoa soveltuva käsittelytapa on toistaiseksi kaatopaikkasijoitus.

Muut sekajätteet käsitellään mekaanisessa lajittelulaitoksessa tai toimitetaan suoraan polttoon jätevoimalaitokselle.

Kaatopaikalle loppusijoitettavien sekajätteiden määrä on pieni ja orgaanisen aineksen liukeneminen vähäistä, joten sillä ei ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Sekajätteiden TOC-pitoisuuden keskiarvo on ollut 6,3 %. On mahdollista, että TOC-raja joskus ylittyy, jolloin poikkeuslupaa tarvitaan.

Teollisuusjätteet (07 02 99, 10 11 03, 17 09 04, 19 12 12, 20 03 01, 08 01 12, 08 02 01, 08 02 99, 08 04 10 ja 12 01 05)

Laitoskäsittelyyn, polttoon tai hyödyntämiseen kelpaamattomia teollisuusjätteitä ovat mm. lasikuidut (07 02 99), maalijätteet (08 01 12), jauhemaalit (08 02 01), liimat, tiivistysmassat, hartsit ja kalkit (08 04 10) ja PVC-muovi (12 01 05). Tällaisille jätteille ei hakemuksen mukaan voida toistaiseksi osoittaa muuta käsittelymenetelmää kuin kaatopaikkasijoitus. Kaatopaikalle loppusijoitettavien teollisuusjätteiden TOC-pitoisuus on luokkaa 12–35 %. Jäte on olomuodoltaan hitaasti hajoava ja jätteen määrä on niin vähäinen, ettei sillä ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Lujitemuovijätteille kuten lasikuitu, ei vielä ole olemassa toimivaa kierrätysjärjestelmää. Lujitemuovijäte on hakemuksen mukaan haasteellinen materiaali myös murskauslaitoksessa ja arinakattilassa, koska kappaleet ovat usein suuria säiliöitä, muotteja, veneitä tai lasikuitukomponenttien hionnassa syntynyttä pölyä.

Lujitemuovijätteiden TOC-pitoisuuksien keskiarvo on tutkimusten mukaan ollut 34,5 %. Jätteet pyritään soveltuvin osin toimittamaan polttoon jätevoimalaitoksiin. Mahdollisuuksiin toimittaa jätteitä polttoon vaikuttaa kappaleiden koko.

Muut teollisuusjätteet käsitellään mekaanisessa lajittelulaitoksessa tai toimitetaan polttoon jätevoimalaitokselle.

Maat ja rejektit (19 12 12, 19 12 09 ja 19 05 02)

Kujalan jätekeskuksen mekaanisen jätteenlajittelulaitoksen rejektit (19 12 12 ja 19 12 09) syntyvät seka- ja rakennusjätteen käsittelystä, josta kaikki materiaali- ja energiahyötykäyttöön kelpaava aines on eroteltu. Sekajätteen käsittelyn rejektit (alle 20 mm seula-alite) toimitetaan polttoon ja tuuliseulan ylite (20–80 mm) kaatopaikalle.

Rakennusjätteen rejekti on tyypillisesti kiviä, lasin paloja, PVC-muovia, luji-temuovia, pölyä, purua, hiekkaa ja kipsipitoista hienoainesta, joille ei hakemuksen mukaan ole toistaiseksi muuta käsittelytapaa kuin kaatopaikkasijoitus. Rejektin polttoa rajoittaa korkea kipsijätteestä peräisin oleva sulfaattipitoisuus ja korkea palamattoman aineksen osuus. Rejektien TOC-pitoisuuden keskiarvo on ollut 13,7 %. Meneillään olevan poikkeuslupan aikana LATE-lajittelulaitoksessa ei ole käsitelty yritystoiminnasta peräisin olevaa rakennusjätettä, joten kaatopaikalle loppusijoitettavaa rejektiäkään ei ole syntynyt. Poikkeuslupaa kuitenkin haetaan, jotta yritystoiminnasta peräisin olevaa rakennusjätettä voidaan tarvittaessa käsitellä.

Mädätys- ja kompostointilaitoksen seulaylite (19 05 02) on Kujalan jätekeskuksen alueella toimivan Labio Oy:n kompostointiprosessissa syntyvää seulaylitettä, joka sisältää noin 70 % kiviä ja 30 % orgaanista ainesta, lähinnä luita. Jätteen TOC-pitoisuuden keskiarvo on ollut 15,5 %. Hakemuksen mukaan jätteen suuren kivipitoisuuden takia jätettä ei voi käsitellä lajittelulaitoksessa eikä toimittaa polttoon. Ainoa soveltuva käsittelytapa on toistaiseksi kaatopaikkasijoitus. Kaikkien jätteiden kaatopaikkasijoitusta pyritään koko ajan vähentämään ja jätteitä pyritään enenevässä määrin ohjaamaan muuhun käsittelyyn, myös kompostointilaitokselle, joten kompostointilaitoksen prosessissa syntyvän seulaylitteen määrä ja laatu saattaa tulevaisuudessa kasvaa tai muuttua.

Seulaylite (19 12 12 ja 19 12 09) on jätettä sisältävien maa-ainesten ja pilaantuneiden maa-ainesten seulonnan syntyvä ylite, joka sisältää noin 70 % kiviä ja 30 % jätettä. Seulaylitteen TOC-pitoisuus riippuu seulaylitteen sisältämän orgaanisen jätteen määrästä ja laadusta. Edellä mainitulla suhteella TOC-pitoisuus on luokkaa 0–30 %. Seulaylite käsitellään mahdollisuuksien mukaan pilaantuneiden maiden käsittelykentällä kelluttamalla, johon PHJ:lla on voimassa oleva Etelä-Suomen Aluehallintoviraston myöntämä koetoimintalupa 31.12.2020 saakka (Nro 342/2019, Dnro ESAVI/23650/2019). Mikäli käsittely onnistuu, haetaan kellutuskäsittelylle mahdollisesti jatkolupaa. Jos toiminnalle ei saada lupaa tai jos käsittely ei muutoin onnistu, voi poikkeuslupa jätettä sisältävien seulaylitteiden tai -alitteiden kaatopaikkasijoitukselle olla edelleen tarpeen. Käsittely voi hakemuksen mukaan olla haastavaa esim. sellaisille seulaylitteille, jotka sisältävät vedellä kyllästynyttä puujätettä, nahkaa tai tekstiilijätettä. Orgaanisen aineksen osuus on kuitenkin niin vähäinen, ettei sillä ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Erityisjätteet (20 03 01 ja 20 03 06)

Laitoskäsittelyyn, polttoon tai hyödyntämiseen kelpaamattomia erityisjätteitä ovat esim. viemäreiden putkirikoista syntyneet jätteet, jotka sisältävät paljon maa-ainesta. Jätteiden TOC-pitoisuus ylittää 10 %. Kyseisiä jätteitä ei voi käsitellä lajittelulaitoksessa eikä toimittaa polttoon. Tällaisille jätteille ei hakemuksen mukaan ole toistaiseksi osoittanut muuta käsittelymenetelmää kuin kaatopaikkasijoitus.

Erityisjätteinä käsitellään myös esimerkiksi ludeongelman tai muun tuhohyönteisen aiheuttaman asunnon tyhjentämisestä syntyneet huonekalut ja muut jätteet, joita ei voida käsitellä lajittelulaitoksessa ludeongelman leviämisen estämiseksi. Energiahyödyntäminen olisi periaatteessa mahdollista, mutta se vaatisi huonekalujen murskaamista ennen niiden toimittamista polttoon, mikä todennäköisesti aiheuttaisi ludeongelman leviämisen. Ainoa turvallinen käsittelytapa on kaatopaikkasijoitus.

Jätteiden määrä on vähäinen ja orgaanisen aineksen määrä pieni, joten sillä ei ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Rakennusjätteet (17 06 04, 17 09 04, 20 03 01, 19 12 04 ja 19 12 12)

Kaikki hyödyntämiskelpoinen rakennusjäte käsitellään mekaanisessa lajittelulaitoksessa. Kaatopaikalle loppusijoitettava sekalainen rakennus- ja purkujäte on rakennustyömailta tai toimialueen asukkailta tulevaa rakennusjätettä, joka sisältää lähinnä pysyviä jätteitä kuten kiviaineksia, klinkkeeriä, eristevillaa, peililasia ja erilaisia PVC-muovista valmistettuja rakennusmateriaaleja sekä raudoitettua asfalttia, joita ei voi käsitellä lajittelulaitoksessa eikä toimittaa polttoon. Hakemuksen mukaan ainoa soveltuva käsittelytapa em. jätteille on toistaiseksi kaatopaikkasijoitus.

Rakennusjäte on olomuodoltaan hitaasti hajoava ja jätteen määrä on niin vähäinen, ettei sillä hakemuksen mukaan ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Urheilukentän juoksuratojen materiaali on paksua kumia, jota ei voida hyödyntää materiaalina eikä energiana. Isoja kumikappaleita ovat myös mm. räjäytysmatot. Kumikappaleet sisältävät usein metallisia vahvisteita, mikä estää niiden hyödyntämisen. Tekonurmi sisältää paljon maa-ainesta, mikä estää sen hyödyntämisen materiaalina ja energiana. Tällaisille jätteille ei hakemuksen mukaan ole toistaiseksi osoittanut muuta käsittelymenetelmää kuin kaatopaikkasijoitus. Jätteet ovat hitaasti hajoavia ja jätteiden määrä on niin vähäinen, ettei sillä ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Palojätteet lajitellaan palopaikalla sekä lisäksi tarvittaessa myös Kujalan jätekeskuksen alueella. Jätteestä erotetaan metalli, palamaton tai osin palanut puu sekä kiviainekset kuten betoni. Jäljelle jäänyt jäämä sisältää tuhkaa ja pieniä, erittäin vaikeasti tunnistettavia jätelajeja. Huolellisesti lajiteltu rejekti esitetään loppusijoitettavaksi kaatopaikalle. Rejektiä ei hakemuksen

mukaan voida hyödyntää energiana. Jätteen määrä on niin vähäinen, ettei sillä ole vaikutusta kaatopaikkavesiin tai kaasupäästöihin.

Hakijan esitykset

Toiminnan aloittamista koskeva pyyntö ja esitetty vakuus

Hakemuksella haetaan myös YSL 199 §:n mukaista toiminnan aloittamislupaa. Hakija toimitti Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon antaman vastineensa liitteenä vakuuslaskelman 2 240 tonnin jätemäärälle, joka on hakijan esitys enimmäismääräksi mahdollisen muutoksenhaun aikana poikkeusluvalla sijoitettavalle jätteelle. Kyseisen määrän tultua täyteen päätöksen lainvoimaisuuden odotusajalla keskeytetään poikkeusluvan mukaisten jätteiden vastaanotto kaatopaikalle. Vakuudella katetaan hakijan esityksen mukaan päätöksen lainvoimaisuuden odotusajalla kaatopaikalle loppusijoitettavien jätteiden poiskaivamisen, lastauksen, kuljetuksen ja muulle tavanomaisen jätteen kaatopaikalle sijoittamisen kustannukset. Vakuudeksi esitetään 250 000 euroa.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (www.avi.fi/lupa-tietopalvelu) 10.9.2020–19.10.2020. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Lahden kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Etelä-Suomen Sanomat -lehdessä 11.9.2020.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Lahden kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset eivät antaneet hakemuksesta lausuntoa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut lausunnoonsaan seuraavaa:

Hakemuksessa on esitetty vain kahden jätejakeen (Pilleri ja LATE) kokoomanäytteiden kaatopaikkakelpoisuusanalyysit. Jätteiden kaatopaikkakelpoisuutta ei ole muuten arvioitu kaatopaikka-asetuksen mukaisesti. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaatopaikalle sijoitettavasta jätteestä on tehtävä perusmäärittely jätteen koostumuksen ja liukoisuusominaisuuksien selvittämiseksi. Jätteiden käsittelyvaihtoehtojen arviointia

varten tulee olla myös tieto siitä, sisältävätkö jätteet ympäristössä pysyviä ja kertyviä orgaanisia yhdisteitä (POP-yhdisteitä).

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetyt teollisuus- ja rakennusjätteet ovat pääasiassa jätteen tuottajan vastuulla olevia jätteitä. Hakemuksessa tulisi olla tuottajan selvitys jätteen laadusta ja eri jätehuoltovaihtoehtoista sekä luotettavat perustelut siitä, miksi jätteelle ei ole löytynyt kierrätys- tai hyödyntämismahdollisuuksia ja se tulisi sijoittaa orgaanisen aineksen sijoituskiellosta huolimatta kaatopaikalle.

Vakuuslaskelmassa on todettu, että mikäli päätöksen lainvoimaisuuden odotusajalla kaatopaikalle poikkeusluvalla vastaanotetut jätteet joudutaan kaivamaan pois, käsitellään nämä poiskaivetut jätteet mekaanisessa jätteenkäsittelylaitoksessa, jossa jätteestä erotetaan hyödynnettävät jätteet ja loppujäte täyttää kaatopaikkakelpoisuuden ehdot. Mikäli jäte voidaan käsitellä mekaanisessa jätteenkäsittelylaitoksessa, ei jätteen sijoittamiseen kaatopaikalle tule myöntää poikkeuslupaa. Vakuuslaskelma on ristiriitainen hakemuksen kanssa ja toiminnanharjoittajan tulisi selvittää, mitä jätteitä vakuuslaskelmassa on tarkoitettu.

Ympäristöministeriön ohjeessa VN3347/2018 on todettu, että eräillä jätejakeilla on ominaisuuksia, jotka rajoittavat niiden materiaalina tai energiana hyödyntämistä, joten niiden osalta kaatopaikkasijoitusrajoituksesta poikkeaminen olisi perusteltua. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa esitettyjen LATE-lajittelulaitoksen ja rakennusjätteen käsittelylaitosten rejektien, lujitemuovijätteiden ja lasikuidun sekä PVC-muovijätteiden sijoittaminen toistaiseksi kaatopaikalle on perusteltua.

Mikäli joillekin jätejakeille myönnetään poikkeus kaatopaikkasijoitusta koskevaan rajoitukseen, tulee toiminnanharjoittajan seurata ja tarkastella ko. jätejakeille soveltuvia kaatopaikkasijoituksen korvaavia käsittelymenetelmiä. Mikäli soveltuvia korvaavia menetelmiä löytyy, tulee niitä käyttää kaatopaikkasijoituksen sijaan.

Valvontaviranomainen katsoo, että toiminta voidaan aloittaa, mikäli hakija asettaa YSL 199 §:ssä edellytetyn hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastine

Hakija esittää vastineessaan seuraavaa:

Kaatopaikkakelpoisuus

PHJ on teettänyt omista jätteistä ja jätteen tuottajat ovat teettäneet omista jätteistä (teollisuusjätteistä ja seulaylitteestä) kaatopaikkakelpoisuus-/vastavuustutkimukset. Kyseessä on samat jätteet kuin edellisissä poikkeuslu-pahakemuksissa ja niistä on toimitettu tutkimustodistukset AVI:lle aiempien hakemusten liitteenä. PHJ toimittaa ne AVI:lle tarvittaessa. POP-yhdisteitä niistä ei ole toistaiseksi tutkittu, koska käsittelyyn ei tullut sen tyyppisiä jäte-materiaalia, että olisi ollut syytä varmistaa taustatietojen perusteella, sisäl-tävätkö ne POP-yhdisteitä.

Kaatopaikalle loppusijoitetut seka- ja rakennusjätteet ovat syntypaikkalaji-teltuja, ja koostumukseltaan samankaltaisia kuin jäteasemilla lajitellut lop-pusijoitettavat seka- ja rakennusjätteet. Ympäristöministeriön ohjeen or-gaanisen jätteen kaatopaikkakiellon soveltamisesta (25.6.2018) mukaan kaatopaikkakelpoisuuden määrittäminen ei välttämättä aina vaadi TOC-mittausta, jos jäte voidaan koostumuksensa perusteella todeta suoraan or-gaanista jätettä sisältäväksi (esim. PVC-muovi, lasikuitu, kumi, tulipalojät-teet ja viemäreiden putkirikoista syntyneet jätteet). Ko. jätteistä kaatopaik-kakelpoisuusselvityksiä ei myöskään ole teetetty.

Jätteen tuottajan vastuulla olevat jätteet

Kun kyseessä on jätteen tuottajan vastuulla oleva jäte, josta kaatopaikka-kelpoisuus on selvitettävä, jätteen tuottaja täyttää ensimmäisessä vai-heessa "selvitys jätteen kelpoisuudesta" -lomakkeen, jossa kysytään Vna kaatopaikoista 331/2013 18 §:n mukaiset tiedot jätteestä. Lomakkeella on myös kohta "jätteen kierrätys- tai hyödyntämismahdollisuudet". PHJ selvit-tää aina jätteelle ensisijaisesti muun käsittelytavan kuin kaatopaikkasijoi-tuksen.

Esitys vakuudeksi

Jätteille ei ole tällä hetkellä muuta sijoituspaikkaa kuin kaatopaikka, jätteitä ei voi polttaa eikä lajittelemalla muuttaa muuksi. Käytännössä jätteet toimi-tettaisiin jollekin ympäristöluvalliselle tavanomaisen jätteen kaatopaikalle, jolla olisi poikkeuslupa sijoittaa ko. jätteitä. Hakija ehdottaa vakuudeksi 250 000 € (sis. alv), jolla voidaan sijoittaa kaatopaikalle 2 240 tonnia poik-keuslupan mukaista tavanomaista jätettä. Vastineessa todetaan, että kun em. vakuussumma on käytetty, lopetetaan poikkeuslupan mukaisen jätteen vastaanoton kaatopaikalle.

Hakijan esittämä päivitetty vakuuslaskelma toimitettiin aluehallintovirastoon vastineen liitteenä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto päättää valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 35 §:n nojalla, että asetuksen 28 §:n rajoitusta biohajoavaa ja muuta orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle ei sovelleta tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti loppusijoitettaviin jätejakeisiin. Muilta osin kaatopaikkatoiminnassa on noudatettava Kujalan jätekeskuksen lainvoimaista ympäristölupaa.

Lupamääräykset

- Poikkeus rajoituksen noudattamisesta myönnetään määräaikaisena ja se on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Poikkeus myönnetään vain seuraaville jätejakeille ja -määrille. Poikkeusluvalla loppusijoitettavien jätteiden määrät eivät saa ylittää taulukossa esitettyjä määriä kalenterivuosittain tarkasteltuna:

Jäte	Tunnusnumerot	Poikkeusluvalla sijoitettava jättemäärä (t/a)
Sekajäte (polttoon tai hyödyntämiseen kelpaamaton)	200301, 191212	200
Teollisuusjätteet (polttoon tai hyödyntämiseen kelpaamattomat), kuten lujitemuovi- ja lasikuitujätteet, maali- jätteet, liimat, tiivistysmassat, hartsit ja kalkit, PVC-muovi	070299, 101103 170904, 191212 200301, 080112 080201, 080299 080410, 120105	1 500
Maat ja rejektit , kuten LATE:n rejektit, mädätys- ja kompostointilaitoksen seulaylite, seulaylite- ja alite pilaantuneiden tai jätettä sisältävien maiden seulonasta	191212, 191209 190502	3 650
Erityisjätteet , kuten luteiset huonekalut ja viemäri- ja sadevesijärjestelmien jätteet	200301, 200306	50
Rakennusjätteet , kuten urheilukentän pohjat, tekonurmet, suuret kumikapaleet, esikäsitelty palojäte	170604, 170904 200301, 191204 191212	400
Yhteensä		5 800 t/a

Poikkeus ei koske mitään taulukossa esitettyä jätejakeita, jos se on mahdollista käsitellä muutoin kuin loppusijoittamalla kaatopaikalle.

- Poikkeuksen voimassaoloaikana on seurattava tämän päätöksen perusteella kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden määriä. Seka-, teollisuus- ja rakennusjätteiden sekä rejektien orgaanisen hiilen pitoisuuksia on seurattava jätejakeittain kerättävin kokoomanäyttein vähintään kaksi kertaa vuodessa. Rakennusjätteen käsittelyn rejektistä on seurattava myös liukoisen orgaanisen hiilen määrää (DOC), sulfaatin liukoisuutta ja POP-yhdisteiden (PCB ja klooratut parafiinit) määrää vähintään kaksi kertaa vuodessa otettavien näyttein.

Seurantatiedot on raportoitava Hämeen ELY-keskukselle ympäristöluvan vuosiraportin yhteydessä tai muulla ELY-keskuksen kanssa sovittavalla tavalla. Raportoinnissa on esitettävä myös tiedot jätejakeiden määrästä, jotka on voitu sijoittaa kaatopaikalle ilman poikkeusta eli joiden orgaanisen hiilen määrä on jäänyt alle 10 prosentin.

4. Luvanhaltijan on vuosittain jätekeskuksen ympäristöluvan vuosiraportin yhteydessä esitettävä Hämeen ELY-keskukselle selvitys mahdollisuuksista käyttää kaatopaikalle sijoittamisen korvaavaa käsittelymenetelmää poikkeusluvassa tarkoitettujen jätteiden käsittelemiseksi. Selvityksessä on tarkasteltava korvaavia menetelmiä jätejakeittain.

Päätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaisuus

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122.2 §)

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisia lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (ympäristönsuojelulaki 199 §). Ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa saa poikkeusluvalla sijoittaa jätettä kaatopaikalle enintään 2 240 tonnia.

Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 250 000 euron (sis. alv.) suuruinen vakuus Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat- vastuualueelle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus voidaan asettaa pankkitalletuksena, pankkitakauksena tai takausvakuutuksena. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (ympäristönsuojelulaki 201 §).

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Poikkeushakemuksen käsittely on perustunut ympäristönsuojelulain 58 §:n 3 momenttiin ja vastannut tavanmukaisen lupahakemuksen käsittelyä. Poikkeus sijoittaa hakemuksessa tarkoitettuja jätteitä tavanomaisen jätteen kaatopaikalle on myönnetty hakemuksesta poiketen määräaikaisena aikavälille 1.1.2021–31.12.2023. Poikkeus on katsottu voitavan myöntää hakemuksessa esitetyille jätteille ja niiden määrille.

Poikkeuslupa on tarpeellinen toimivan jätehuollon varmistamiseksi. Aluehallintovirasto on arvioinut, että hakemuksessa on riittävän luotettavasti osoitettu, etteivät kyseiset jätteet tällä hetkellä ominaisuuksiensa vuoksi sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle, eikä korvaavan käsittelyn tai sen käyttöön saaminen kyseisille jätelakeille ja niiden määrille todennäköisesti ole lähivuosien aikana mahdollista. Hakemuksessa esitetyille jätteille saattaa tulevaisuudessa löytyä uusia hyödyntämismenetelmiä tai esikäsittelymenetelmiä, joilla jätteen orgaaninen aines saadaan tarpeeksi hyvin erotettua ja TOC-pitoisuudet näin alle raja-arvojen, mistä syystä lupa on myönnetty määräaikaisena. Hakemuksessa on poikkeusmahdollisuutta haettu ja lupa on myönnetty keskimääräistä tarvetta suuremmille jätemäärille, koska vuosittain sijoitettavien jätteiden määrät voivat eri syiden takia vaihdella.

Aluehallintovirasto on katsonut, että hakemuksen mukaiset jätteet on esikäsitelty kaatopaikoista annetun valtioneuvoston 15 §:n edellyttämällä tavalla tai vapautettu esikäsittelyvelvoitteesta, koska jätettä ei voida esikäsittellä teknisesti käyttökelpoisella menetelmällä tai koska esikäsittely ei vähentäisi loppusijoitettavan jätteen määrää tai haitallisuutta taikka jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Päätösharkinnassa on otettu huomioon pääosin samoja jätelajeita koskevat edelliset, noin vuoden määräajaksi kerrallaan annetut poikkeuslupapäätökset sekä ympäristöministeriön 25.6.2018 päivätty ohjeluonteinen muistio VN3347/2018 ”Orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon soveltaminen”. Muistion mukaan orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon tarkoituksena on, että kaatopaikoille ohjautuisi lähinnä käsittelyrejektejä, käsittelyn lopputuotteita ja tuhkia. Ohjeessa on mm. arvioitu eräitä vaikeasti käsiteltäviä orgaanisia jätteitä ja ohje sisältää niitä koskevan taulukon. Tällaisia ohjeessa ja taulukossa mainittuja jätteitä ovat mm. rakennusjätteen mekaanisen käsittelyn rejektit, PVC-muovijätteet, lasikuitu- ja lujitemuovijätteet, suurikokoiset kumijätekappaleet ja muut vaikeasti pienennettävät suurikokoiset jätteet sekä kasvualustana käytetyt eristevillat tai muuten kastuneet, likaantuneet ja kierrätyskelvottomat eristevillat. Näille jätteille ei toistaiseksi ole tarpeeksi käsittelymahdollisuuksia, koska esim. jätettä polttavien laitosten kapasiteetti on täydessä käytössä ja niissä ei oteta vastaan tällaisia jätteitä. Tässä tilanteessa voidaan katsoa, että jäte ei ominaisuuksiensa vuoksi käytännössä sovellu käsiteltäväksi muuten kuin sijoittamalla kaatopaikalle. Sijoittaminen kaatopaikalle tulee perustua kuitenkin

tapauskohtaiseen harkintaan ja sallia vain määräajaksi, koska kyseisten jätteiden materiaaliset ja energiataloudelliset hyödyntämismahdollisuudet ja käsittelykapasiteetit saattavat muuttua.

Jätekeskuksen nykyisin käytössä olevalla loppusijoitusalueella on valtioneuvoston kaatopaikoista antaman asetuksen mukaiset pohjarakenteet. Poikkeusluvalla loppusijoitettavista jätteistä syntyvän kaatopaikkakaasun määrä on vähäinen. Kaatopaikalla muodostuva kaasu johdetaan hyödynnettäväksi energiantuotannossa. Poikkeusluvalla loppusijoitettavilla jätteillä ei ole merkittävää vaikutusta loppusijoitusalueen suotoveden laatuun. Poikkeuksen myöntäminen määräajaksi ei lisää kaatopaikan ympäristökuormitusta.

Poikkeus koskee vain määräyksessä 2. hyväksyttyjä jätelajeita. Toiminnassa on muuten noudatettava hakemusta ja voimassa olevien ympäristölupien lupamääräyksiä. Poikkeus koskee vain orgaanista ainesta ja jos jonkin jätelajeen kaatopaikkakelpoisuus ei muiden ominaisuuksien osalta toteudu, kyseistä jätettä ei voida sijoittaa kaatopaikalle tämän päätöksen perusteella.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1. Lupa poiketa kaatopaikka-asetuksen 28 §:n mukaisesta rajoituksesta on myönnetty määräajaisena. Aluehallintovirasto katsoo, että poikkeusmenettelyn tarkoitus huomioon ottaen poikkeusaika ei voi olla nyt hyväksyttyä pidempi ja muiden käsittelyratkaisujen aktiivinen selvittäminen on edelleen tarpeen. Määräaika on kaikille jätelajeille sama ja kestää vuoden 2023 loppuun. Jätelajien sallitut vuosittain loppusijoitettavat enimmäismäärät on sidottu kalenterivuoteen.

Määräys 2. Määräyksessä 2 poikkeusluvalla loppusijoitettavaksi hyväksytyistä jätteistä on esitetty riittävästi tietoja jätteiden ominaisuuksista ja niiden käsittelyyn soveltuvasta laitospasiteetista. Hakemuksen mukaiset jätteet ovat osin samoja kuin jätteet, joille on myönnetty määräajaiset poikkeusluvut myös aiemmin. Aiempia poikkeuslupia koskevissa hakemuksissa toimitetut tiedot jätteistä ovat olleet aluehallintoviraston käytettävissä asiaa ratkaistaessa. Kaikilla hyväksytyillä jätteillä on osoitettu olevan sellaisia ominaisuuksia, jotka estävät niiden hyödyntämisen materiaalina tai energiana. Kyseiset ominaisuudet kuvataan tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

Sekajätteiden orgaaninen aines koostuu pääasiassa PVC-muovista, eristevillojen sisältämistä orgaanisista aineista sekä suurikokoisista ja hankalasti pienennettävissä olevista muovimateriaaleista. Kyseisten jätteiden polttoa rajoittaa korkea palamattoman mineraalisen aineksen pitoisuus sekä PVC-muovien korkea klooripitoisuus.

Kiinteitä maalijätteitä, liima-, tiivistysmassa-, hartsi- ja kalkkijätteitä ei aluehallintoviraston tietojen mukaan ole mahdollisuuksia kierrättää materiaalina. Myös komposiitti-, lujitemuovi- ja lasikuitujätteiden hyödyntäminen

materiaalina on tällä hetkellä haastavaa ja lisäksi kyseisten jätteiden käsiteltävyyttä mekaanisesti rajoittaa usein jätteiden suuri palakoko. Edellä mainittujen materiaalien polttoa rajoittaa huono lämpöarvo, korkea tuhkapitoisuus sekä koostumuksesta ja sulamisesta aiheutuvat tukkeumat ja laitteistoviat polttolaitoksilla.

Lajittelulaitoksen rejektit syntyvät hakemuksen mukaan seka- ja rakennusjätteen käsittelystä, josta kaikki materiaali- ja energiahyötykäyttöön kelpaava aines on eroteltu. Rejekti sisältää tyypillisesti kiviä, lasinpaloja, PVC-muovia, lujitemuovia, pölyä, purua, metallia, hiekkaa ja hienoainesta, joka voi olla kipsipitoista. Näille jätteille olisi polttaminen periaatteessa mahdollista, mutta polttoa rajoittavat mm. korkea kipsijätteestä peräisin oleva sulfaattipitoisuus, korkea palamattoman mineraalisen aineksen pitoisuus sekä PVC-muovien korkea klooripitoisuus. Rejektien polttaminen saattaisi myös heikentää poltossa muodostuvien tuhkien laatua ja sitä kautta niiden hyödyntämiskelpoisuutta.

Korkeat sulfaattipitoisuudet voivat rajoittaa jätteiden sijoittamista myös kaatopaikalle ja sulfaatin sekä liukoisen orgaanisen aineen liukoisuutta rejekti-jätteessä tulisikin seurata ja pyrittävä pitämään niiden taso kohtuullisen pienenä. Rakennusjätteistä pitäisi saada kipsipohjaiset jätteet eroteltua tehokkaasti jo jätteen syntyapaikalla, kuten mm. ympäristöministeriön muistiossa VN3347/2018 asiaa koskien painotetaan. Tätä edellyttää myös jäteasetuksen 179/2012 erilliskeräystä koskeva 16 §. Mikäli tavanomaista jätettä ei sijoiteta kaatopaikan osaan, johon sijoitetaan kipsipohjaista jätettä tai vakaata reagoimatonta vaarallista jätettä, kaatopaikka-asetuksen liitteen 3 taulukkojen 4 ja 5 raja-arvoja ei sovelleta sijoitettavaan jätteeseen suoraan. Kaatopaikalle hyväksyttävän jätteen arviointi tehdään tällöin ta-pauskohtaisesti asetuksen 24 §:n ja 4 luvun (kaatopaikkakelpoisuuden arviointi) mukaisesti.

Kompostointilaitoksella ja maa-ainesten käsittelyssä syntyvät seulontajätteet koostuvat pääosin kiviaineksista, johon on sekoittunut jätettä. Kompostointilaitoksen seulaylitteen orgaaninen aines koostuu pääosin luista ja maa-ainesten seulontajätteiden orgaaninen aines sellaisesta materiaalista, jota ei ole saatu käsittelyssä eroteltua kiviaineksesta. Hakemuksessa tarkoitetut seulontajätteet on esikäsitelty hyödynnettäväksi kelpaavien jakeiden erottelemiseksi ja loppusijoitettavan jätteen sisältämän orgaanisen aineksen määrän vähentämiseksi. Korkean kiviainespitoisuuden takia jätteen polttaminen ei ole todellinen vaihtoehto kaatopaikalle sijoittamiselle.

Suuret kierrätykseen kelpaamattomat kumijättekappaleet sisältävät usein hankalasti poistettavia metallisia tukirakenteita, jotka estävät jätteiden polttamisen. Ympäristöministeriön muistion VN3347/2018 mukaan jätteiden sisältämät sopimattomat kappaleet, kuten metallit, ovat yksi merkittävä teknisiä vikoja ja huoltoseisakkeja aiheuttavia ongelmia polttolaitoksissa.

Hakemus koskee myös tulipalojätteiden käsittelyssä jäljelle jääneitä hyödyntämiskelvottomia rejektejä, jotka koostuvat tuhkasta ja siihen sekoittuneista vaikeasti tunnistettavista jätteistä. Ympäristöministeriön muistiossa

(VN3347/2018) on todettu, että poikkeuksen hakeminen orgaanisen aineksen pitoisuuden rajoituksesta on tarkoitettu normaalissa jätehuoltotoiminnassa syntyville jätteille. Ympäristönsuojelulain 123 §:ssä säädetään poikkeuksellisista tilanteista, jotka tapahtuvat luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa. Poikkeuksellisesta tilanteesta muussa kuin luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa säädetään puolestaan ympäristönsuojelulain 120 §:ssä. Säännöksiä sovelletaan tilanteissa, joissa onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa tai toimintaa koskevaa valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa aiheutuu välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai valtion valvontaviranomaisen on ympäristönsuojelulain 122 §:n ja 123 §:n mukaan annettava ilmoituksen johdosta päätös.

Ympäristöministeriön muistiossa (VN3347/2018) poikkeuksellisissa tilanteissa syntyviä jätteitä on todettu olevan esimerkiksi tulipalon tai muun vastaavanlaisen vahingon seurauksena syntyvät jätteet. Tulipalojätteiden käsittelyn (lajittelu) rejektin voidaan aluehallintoviraston käsityksen mukaan katsoa syntyvän normaalissa jätehuoltotoiminnassa vastaavasti kuin esimerkiksi rakennusjätteen käsittelyn rejektin. Tulipalojätteiden käsittelyn rejekti koostuu jätteenkäsittelyn rejektistä sekä tuhkasta. Tulipalojätteen käsittelyä ei ole mahdollista toteuttaa siten, ettei hyödyntämiskelvotonta rejektia jäisi esikäsittelyn jälkeen jäljelle. Näin ollen tulipalojätteen esikäsittelyn rejektin voidaan katsoa olevan edellä mainitun ympäristöministeriön muistiossakin mainittua jätteenkäsittelyn lopputuotetta, joten poikkeuslupakyseisen jätteen loppusijoittamiselle on voitu myöntää. Tulipalojätteen ympäristövaikutusten hallinnan kannalta parhaaksi menettelyksi on katsottu huolellisesti esikäsittelyn tulipalojätteen käsittelyrejektin sijoittaminen kaatopaikalle viipymättä.

Määräys 3. Valvovan viranomaisen tulee olla tietoinen poikkeusluvalla sijoitettujen jätelakeiden määrästä ja ominaisuuksista. Jätteiden seurannalla saadaan myös tietoa, miltä osin jätteiden orgaanisen hiilen pitoisuus alittaa kaatopaikka-asetuksen mukaisen tavanomaisen jätteen kaatopaikan raja-arvon 10 % ja miltä osin ei. Orgaanisen hiilen ja sulfaatin liukenevuuden seurannalla saadaan tietoa rakennusjätteen esikäsittelyn toimivuudesta. Rakennusten purkujätteiden POP-yhdisteiden pitoisuus (saumausaineet ja niistä purkujätteeseen imeytyneet yhdisteet, kuten PCB, SCCP ja MCCP) saattaa myös olla korkea, joten POP-yhdisteiden esiintymistä rakennusjätteiden loppusijoitettavassa jakeessa on seurattava.

Tarkkailu ei koske yksittäisiä jätelappaleita tai jätetuormia, vaan kokoomänäytteenotolla ja jätemäärien seurannalla on pyrittävä selvittämään, että loppusijoitettavan jätteen orgaanisen aineksen määrät jäävät painotettuna keskiarvona laskettuna alle kaatopaikka-asetuksen mukaisen enimmäisarvon.

Määräys 4. Selvitys korvaavista menetelmistä on tarpeen siksi, että voidaan valvonnallisesti todeta, ettei muulla tavoin käsiteltävissä olevia jätteitä sijoiteta kaatopaikalle. Valvovalle viranomaiselle on myös tarvittaessa raportoitava siitä, kuinka korvaavaa käsittelyä on otettu käyttöön kaatopaikkasijoituksen vaihtoehdoksi poikkeusluvan mukaisille jätelajeille. Raportointi on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa kerran vuodessa jätekeskuksen muun vuosiraportoinnin yhteydessä.

Täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan hyväksyä perustellusta syystä toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta. Ennen päätöksen lainvoimaisuutta loppusijoitettavien jätteiden määrää on rajoitettu ja poikkeusluvalla loppusijoitetut jätteet voidaan tarvittaessa kaivaa pois ja toimittaa loppusijoitettavaksi muualle. Toiminnan aloittaminen ei siten tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vakuusmäärä on 111,60 € jätetonnin kohti (sis. alv). Vakuudessa on otettu huomioon, että kaatopaikalta poistettavista jätteistä on mahdollista saada takaisin niistä peritty jätevero.

VASTAUS LAUSUNNOSSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 31.12.2023 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 48–49, 58, 62, 190, 191, 199 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 28, 32, 33 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 12, 16 §, liite 4

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 15–17, 27, 28, 35 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 000 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikkaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 23 870 euroa.

Liitteen 3.1 alakohdan 5. mukaan, jos kysymyksessä on muu ympäristölupa-asia taikka jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Tämän lupahakemuksen käsittelystä peritään 50 tunnin työmäärää vastaava maksu.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
Lahden kaupunki
Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Lahden kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto. Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Etelä-Suomen Sanomissa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Ilpo Hiltunen ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Janne Kekkonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **4.1.2021**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>